

465. A lélek-menyasszony az ő boldogságában meg fogja ismerni az Istenember magasstos titkait

(Keresztes Szent János: *A szellemi páros ének*, XXXVII. versszak)

Imádkozzuk a 93. számú éneket:

*Megjelentünk hajlékodon áldozatra, jó Atyánk,
Letérdelünk áhitattal oltárodnak zsámolyán:
Hogy dicsérjük Egyszülötted, Aki hozzád égbe szállt,
Magasztaljuk és imádjuk a Mennyei Szent Királyt!*

I. Keresztes Szent János a XXXVII. versszakhoz bevezetőül a következőt fűzi:

Az egyik fő ok – amely miatt a lélek szeretne kiszabadulni a test tömlőcéből, és **Krisztussal lenni, az, hogy színről-színre láthassa Őt**, és hogy ott a leghitelesebben **megérthesse az Ő megtestesülésének mélységes útjait és örök titkait**. Ez a megismerés ugyanis nem csekély része lesz a lélek örök boldogságának, mert amint maga Krisztus Urunk mondja Szent Jánosnál a Mennyei Atyjához szólva: *Az örök élet az, hogy megismerjenek Téged, egyedül igaz Istent és a Te Fiadat, Jézus Krisztust, Akit küldöttél* (Jn 17, 3). Amint tehát a messziről érkező embernek is az az első dolga, hogy meglátogatja, akit szeret és beszél vele. Hasonlóképpen a lélek is, midőn eljut Isten látására, azonnal **meg akarja ismerni és élvezni a megtestesülés mélységes titkait és misztériumait** és Istennek régi útjait, amelyek annak folyamányai. Éppen azért a lélek, miután kifejezte abbéli óhaját, hogy önmagát Isten szépségében láthassa, mindjárt ezt a **XXXVII. versszakot** mondja:

*S legott a sziklán magasan
Fekvő barlangokhoz jutunk,
Melyek jól el vannak takarva,
S belépvén majd oda
Megízleljük a gránátalma mustját*

II. Hogyan magyarázza Keresztes Szent János ezt a XXXVII. versszakot?

1. Egyike azon okoknak, amelyek a lelket arra indítják, hogy óhajtson belépni Isten bölcsességének ebbe a sűrűjébe, s nagyon mélyre hatolva ismerje meg Isten tudásának szépségét – mint mondtuk az előző versszakban -, az az, hogy ily módon értelme Istenben megismerhesse a megtestesülés titkait. Isten összes művei közül ugyanis ennek ismerete a legélvezetesebb.

A lélek-menyasszony tehát ebben a 37. versszakban azt mondja: Hogyha majd egyszer mélyebbre hatolt az isteni tudásban, vagyis **a mostani lelki házasságánál is előbbre jutott** – ami majd az örök boldogságban fog megtörténni, amikor színről-színre látja Istent –, **akkor a lélek egyesülve lévén ezzel az isteni tudással, vagyis Isten Fiával,**

a) **meg fogja ismerni az Istenember magasstos titkait**. Ezek a titkok ugyan a tudásnak igen magas fokozatán vannak elrejtve Istenben. A lélek tehát isteni Jegyesével együtt fog behatolni ezek ismeretébe. Együtt fognak Beléje merülni, bennük elrejtőzni, és élvezni fogják azt a gyönyörűséget, amelyek ezeknek ismerete okoz.

b) **Együtt fogják élvezni Isten** ama titkokkal összefüggő **képességeinek és tulajdonságainak ismeretét is**, amilyenek például az **Ő igazsága, irgalma, bölcsessége, hatalma, szeretete**, és még lehetni sorolni az isteni tulajdonságokat.

Az **1. és a 2. verssor** tehát így hangzik:

*S legott a sziklán magasan
Fekvő barlangokhoz jutunk*

A szikla, amelyről itt szó van, amint azt Szent Pál apostol mondja: maga Krisztus Urunk. **A kőszikla** ugyanis **Krisztus volt** (1 Kor 10, 4). Ennek a sziklának magasan fekvő barlangjai pedig az isteni tudásnak azon felséges, magasztos és mélységes

a) **titkai**, amelyek Krisztusban foglaltatnak, és amelyeknek

b) **tárgya** az emberi természetnek az isteni Igével való személyi egyesülése, tudniillik **a megtestesülés**. Továbbá az, hogy miképpen viszonylik ehhez az embereknek Istennel való egyesülése.

c) Hogy mennyire megfelelő módon nyilvánul meg benne Isten igazságossága és irgalma az emberiség örök üdvét illetően; hogy miként érvényesülnek az Ő ítéletei. Mindezek a dolgok **rendkívül magasztosak és mélységesek**. Igen találó módon nevezi őket magasan fekvő barlangoknak. Magasan fekszenek, mert fenséges és magasztos titkok. Barlangok pedig azért, mert Istennek mélységes bölcsessége érvényesül bennük. Mert amiként **a barlangok mélyek** és sokszorosán elágazók szoktak lenni, akként **a Krisztusban foglalt titkok mindegyikében mélységes tudás rejlik**, és számos elágazással bír. Ez utóbbi elágazások nem egyebek, mint Istennek titkos ítéletei az emberek fiaira vonatkozó predestinációiban, vagyis előretudásaiban.

Ezért mondja tovább a **3. versorban**:

Melyek jól el vannak takarva

Akármennyi titkot és csodát fedeztek is már föl a szent egyháztanítók, és tudtak meg a szent életű lelkek ezen a földön, még sokkal több az, amit sohasem mondtak el, soha meg sem tudtak. Éppen azért **még igen sok fölfedezetlen dolog van Krisztusban, mert Ő olyan, mint a gazdag aranybánya, amelynek számtalan elágazásában végtelenül sok kincs rejlik**. Akármennyire belemélyedjen is valaki, sohasem ér a végére, sőt, minden egyes elágazásban itt is, ott is mindig új ereket, vagyis új kincseket fog találni. Ezért mondja Szent Pál apostol ugyancsak Krisztusról: *Őbenne a bölcsesség és tudomány minden kincse rejlik* (Kol 2, 3). Ezekbe a lélek nem tud behatolni, nem képes hozzájuk eljutni, hacsak **nem megy előbb a belső és külső szenvedés sűrűjén keresztül az isteni tudáshoz**. Mert még azt is, amit ezen élet folyamán lehetséges megtudni Krisztus titkairól, nem értheti meg az ember, hacsak nem szenvedett sokat, és nem kapott Istentől számos értelmi és érzéki, vagyis az érzékszervekhez kötött kegyelmeket. Sok és hosszas lelkigyakorlatnak kell azt megelőznie, mert hiszen mindezek a többi kegyelmek alacsonyabbak. Ilyen például a Krisztus titkainak ismerete. És valamennyien csak előkészületül szolgálnak ez utóbbi ismerethez.

Innét van az, hogy midőn Mózes azt kérte Istentől, hogy mutassa meg neki az Ő dicsőségét, Isten azt felelte neki, hogy ebben a földi életben nem láthatja azt, hanem hogy megmutat neki minden jóságot (Kiv 33, 20). Tudniillik annyi jóságot, amennyit ebben az életben

lehet. Ezt pedig úgy tette meg, hogy a sziklának – vagyis mint mondtuk – Krisztusnak a barlangjába helyezte őt, és megmutatta neki a hátát, vagyis Krisztus emberségének titkait.

Tehát Krisztusnak ezekbe a **barlangjaiba óhajt a lélek amúgy igazán behatolni, hogy belemerüljön, átalakuljon, mámorossá legyen ezek tudásának szeretetétől, és hogy elrejtőzzék isteni Kedvesének kebelében!**

Mert hiszen ezekbe a barlangokba hívogatja őt az *Énekek énekében*, mondván: *Kelj fel barátnőm, én szépségem, és jöjj, én galambom a szikla üregeibe, a kerítés hasadékaiba!* (Én 4, 13-14). Ezek az üregek pedig azok a barlangok, amelyekről most beszélünk.

Ezekről folytatja a lélek a **4. verssorban**:

S belépvén majd oda

Oda, tudniillik azokba az isteni ismeretekbe és titkokba fogunk belépni. Nem azt mondja a lélek-menyasszony, hogy én magam fogok oda belépni, pedig azt gondolhatnánk, hogy úgy kellene beszélnie, hiszen Jegyese nem szorul rá, hogy oda újra belépjen; hanem a lélek-menyasszony azt mondja: **Belépünk, tudniillik én és az isteni Kedvesem.** Ezzel azt akarja értésünkre adni, hogy ezt a dolgot nem ő teszi egyedül, hanem az isteni Jegyes övele. Azonban eltekintve attól, hogy ezen **lelki házasság állapotában** – amelyről itt beszélünk –, **Isten és a lélek már egyesülve vannak, a lélek semmit sem tesz egyedül, Isten nélkül.** Azzal, hogy oda belépünk – azt akarja mondani: – ott át fogunk alakulni, tudniillik **én fogok Hozzád hasonulni, Uram ezeknek az említett gyönyörűséges ismeretek, isteni ítéletek szeretetében.** Azáltal ugyanis, hogy a lélek-menyasszony **megismeri az igazak predestinációját**, vagyis Isten rólunk való előre tudását, és a gonoszokra vonatkozó előretudását; amelyek alapján az Atya az igazakat megelőzte jóságának áldásával az **Ő Fiában, Jézus Krisztusban: a lélek-menyasszony a legfenségesebb és legtökéletesebb módon átalakul Isten iránti szeretetté!** Teszi pedig ezt ezen ismeretek alapján, amennyiben újra hálát ad az Atyának, és újra szereti Őt nagy élvezettel és gyönyörűséggel Fiáért, Jézus Krisztusért, egyesülve Jézus Krisztussal és Jézus Krisztussal együtt. Ennek a hálaadásnak a zamatja olyan finom, hogy azt kimondani nem lehet.

Erről beszél a következő, vagyis az **5. verssorban**:

Megízleljük a gránátalma mustját

A gránátalma jelképezi Krisztus titkait, és Isten bölcsességének ítéleteit, nemkülönbben Isten képességeit és tulajdonságait, amelyeket a lélek ama titkok és ítéletek megismerése révén Istenről megtud. Ezeknek a száma végtelen. S amint a gránátalmában igen sok apró mag van, és ezek abban a gömb-alakú gyümölcsben jönnek létre és foglaltatnak bent, hasonlóképpen Isten tulajdonságainak, titkainak, ítéleteinek és erőinek mindegyike Istennek számtalan számos elrendelését és meglepő hatását foglalja magában. Ezek, mint tartalom, az illető hatással összefüggő erő vagy titok gömbjében foglaltatnak benn. Jegyezzük meg: a gránátalma alakja gömbölyű, mert itt minden egyes gránátalmán értjük Isten akármelyik erejét vagy tulajdonságát, amely **erő vagy tulajdonság azonos magával Istennel, Akit itt a gömbölyű alak jelképez, mivelhogy nincs kezdete sem vége.**

Mivel Isten bölcsességében olyan végtelen számban vannak ítéletek és titkok, ezért mondja a lélek-menyasszony isteni Jegyesének az *Énekek énekében*: *Törzse zafirokkal ékes elefántcsont* (Én 5, 14). Ezek a zafirok jelképezik az isteni bölcsesség említett titkait és ítéleteit, a

törzs pedig magát az isteni bölcsességet. A zafír drágakő ugyanis amikor egészen tiszta és átlátszó, égszínkék.

A must, amelyről itt az ara beszél, és amelyet ő az isteni Jegyessel meg fognak ízlelni – az isteni szeretet élvezete és gyönyörűsége, amely azok megtudásából és ismeretéből árad a lélekbe. Mert amiként a gránátalma sok magjából, húsából – amikor az ember eszi – egységes must árad, hasonlóképpen **Isten ezen összes csodáinak és nagyságának a lélekbe özönléséből a szeretet egységes élvezete és gyönyörűsége keletkezik**, és ezt a lélek-menyasszony a Szentlélekből issza. Ezt az italt pedig ő nagy szeretettel és gyönyörűséggel azonnal följajánlja Istenének, Jegyesének, az Igének. Arra az esetre ugyanis, ha belép ezekbe a magas ismeretekbe, ezt az isteni italt megígéri neki az *Énekek énekében*, mondván: *Ott Te tanítani fogsz engem, s én, az ara fűszeres borral telt poharat adok Neked, a gránátalmáim mustját* (Én 8, 2). A lélek-menyasszony már magáéinak nevezi ezeket az isteni ismereteket, habár azok az ismeretek Istenéi. Azért mondhatja magáéinak az ara, mert Isten odaadta őket neki. Ezeknek az ismereteknek a szeretet borában való ízlelését és élvezését oltja ő italul Istenének, és ezt akarja mondani e szavakkal: *Megízleltük a gránátalma mustját*, mert midőn *Ő*, tudniillik isteni Jegyese megízleli, neki is odaadja megízlelésre. Amikor a lélek-menyasszony ízleli meg, akkor viszont ő adja isteni Jegyesének, s így ebben **a szellemi élvezetben mindketten részesülnek**.

Eddig Keresztes Szent János magyarázata *A szellemi páros ének* XXXVII. versszakához. Hagyjuk magunkra hatni ezeket a szent igazságokat!

Elmélkedésünk második részében tehát

III. Próbáljunk ebből a földi életből a mennyországi élet magasába emelkedni!

Az Istennel egyesült lélek már nem önmagában él, hanem isteni Urában. Jóllehet még ebben a földi életben van, de igazán **azt akarja, hogy Isten éljen őbenne, ő pedig Istenben élhessen!** Ez már a mennyországi élet. Ez már az Istennel való egyesülésnek a mennyei magaslata. Így érthető, hogy **az Istenbe szerelmes lélek szeretne kiszabadulni a földi létből, hogy örökre Krisztussal lehessen!** Szent Pál apostol is így mondja: *Szeretnék feloszlani a testemben, hogy mindörökké Krisztussal lehessen!* (vö. Fil 1, 20), tudniillik a mennyben! **Csak a mennyország Istene tudja az örök életet ajándékozni nekünk.**

Keresztes Szent János megmagyarázza: a mennyei életben mi lesz az első nagy élmény, amelyet az üdvözült lélek tapasztalhat. Mivel Isten Fia eljött közénk és megtestesült, megfoghatóvá, megcírógathatóvá, átélhetővé lett, látható lett benne az Istenség, Jézus így mondja: *Aki lát engem, az látja az Atyát is* (vö. Jn 12, 45), ezért a mennyországi boldogságban az üdvözült lélek Krisztus emberségén keresztül fogja először az Istennel való találkozás örömét megtapasztalni. *Krisztus az egyetlen közvetítő Isten és az emberek között* (1 Tim 2, 5). Ez **a közvetítő tevékenység** arra szolgál, hogy **Jézus összekösse az embereket Istennel**, illetve az ő istenemberi **Személyében Isten lehajol az emberhez, hogy vele egyé legyen összekötve**. Ez az egymásba kapcsolttság a megismerés révén történik elsősorban. Jézus az örök életről mondta azt: abban az üdvözültek megismerik az Atyát és a Fiút, Akit szeretettel a Szentlélekben küldött (vö. Jn 15, 3). Amikor tehát a lélek arra törekszik, hogy megismerje Istent itt a földön, akkor valamiképpen már a mennyországi élet előízét élheti meg. Itt a menyasszonyban is az ismeret lesz az az – mondjuk így: – eszközünk, amellyel rácsodálkozhatunk Isten végtelen fölségére, Isten végtelen szeretetére, amelyet a megtestesüléskor ajándékozott nekünk Egyszülött Fiában.

János apostol mondja: *Úgy szerette Isten a világot, hogy Egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen!* (Jn 3, 16).

A Mennyei Atya szeretete tehát nemcsak itt a földön tölti el boldogsággal az embert, hanem ez lesz az örök boldogságunk forrása is. **A megtestesült Istenemberen keresztül kapcsolódhatunk bele Isten szeretetébe.** Szent János apostol azt is mondja: *Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeretett minket, és hittünk benne* (1 Jn 4, 16). **A mennyei hazában** pedig elmondhatjuk: **Megismerjük és megtapasztaljuk Isten szeretetét.** Ott már megszűnik *a hit*, megszűnik *a remény*, csak *a szeretet marad*, ahogyan Szent Pál apostol mondja a szeretethimnuszban. *De megmarad a szeretet* (vö. 1 Kor 13, 13), vagyis folyamatos jelenben, állandó jelenlétben kaphatunk újabb meg újabb ismereteket Isten mélységes titkairól, amelyeket Ő a megtestesülésben már elkezdett közölni velünk. Amikor az isteni Ige megtestesült, akkor **Isten lenyújt a magasból, és lejött hozzánk, emberekhez.** Mikor pedig minket is felvesz az örök szeretet egyesülésébe, boldogságába, akkor Isten az, Aki **felemel magához bennünket, hogy együtt lehessünk Ővele örökre!** Isten mélységes elgondolásai a megtestesülésről olyan sok titkot rejtenek, hogy az ember állandóan, újra meg újra tanítást kap Isten szépségéről, illetve önmaga szépségéről, mint ahogyan ezt a 36. versszakban is magyarázta Keresztes Szent János.

A megtestesült Istenember szép, **aki Krisztusra tekint, az Isten szépségét, harmóniáját láthatja.** **Az valami kölcsönösség, kicserélődés alapján az istenismeretből él a kiválasztott lélek is.** Széppé lettem Isten szépségében. **Isten szépsége, Isten harmóniája ragyogott át rajtam. Isten élete árad felém. Istenben élek, Isten pedig énbennem!** A mennyországban **Isten** az, Aki **betölti a lélek vágyát**, hogy egyre többet ismerjen meg Isten bölcsességéből, Isten tudása tudásából.

Keresztes Szent János a *sziklát, Krisztust* emlegeti (vö. 1Kor 10, 4), amelyben barlangok vannak. Sokszor a természetben is hegyeket, meredek sziklákat kell megmászni, hogy az ember a magasan fekvő barlangokhoz eljusson. De az ember, akit érdekelnek a titkok, nem sajnálja a fáradságot. A lélek-menyasszony is **egyre mélyebben kíván behatolni az isteni tudásba.** Mert Istenben a tudás a második isteni Személy, a Fiú; amint a Szeretet a harmadik isteni Személy, az Atya és a Fiú szeretete. Amikor tehát a lélek-menyasszony a mennyei hazában az isteni tudás birtokosa lesz egyre mélyebben, egyre többször, akkor az eddigi lelki egyesülés imaszakaszába, tehát a lelki házasság imaszakaszának a szintjénél is magasabbra jut. Aki felmegy a hegyre, és megtalálja a barlang bejáratát, az a barlangba bejutva még mélyebbre kerül, még többet ismer meg abból a Valóságból, amely a sziklában van. Lelki értelemben mondjuk: Aki a szikla. Tehát mind többet tudunk megismerni Krisztusból. Istenben ez a tudás a második isteni Személyben van elrejtve. Ezért a lélek-menyasszony nem a maga erejével, hanem isteni Jegyesével együtt tud behatolni ezeknek a szent titkoknak az ismeretébe. Magába a második isteni Személybe fog egyre jobban beljebb kerülni, benne elrejtőzni. Ez az együttlét a tudásnak az egysége szellemi élvezetet, lelki gyönyörűséget eredményez.

Ha valaki a földi életben sokszor kénytelen mondani:

- **nem tudom,**
- ezt sem ismerem,
- még nem jutottam el odáig

az tele van kudarc-élménnyel, fájdalommal, hogy nem értek hozzá. Amikor valaki itt a földi életben is megfelelő ismeret-közlésben, vagy iskolai képzésben részesül, akkor egyre jobban birtokosa lesz annak a tudásnak, amely addig számára rejtve volt. **Minél többször mondhatja ki: ja,**

- ezt én tudom,
- **én ehhez is értek,**

– én ezt már megtapasztaltam
annál **több lesz benne a sikerélmény.**

Ez a földi hasonlat segít megérteni, hogy mit jelent az a különbség, amikor a lélek-menyasszony Isten ajándékából elmondhatja: – az én isteni Uramat egyre jobban meg tudtam már ismerni. Az Ő tulajdonságait is ismerem.

A menyasszony a földön szívesen nézi a vőlegényének az arcát, haját, mozdulatait; és fordítva: a vőlegény a menyasszony tulajdonságait, hangját, szemének rezdülését, nyakának életét, ahogyan ezt az *Énekek énekében* is felsorolja (vö. Én 1, 10) a vőlegény a menyasszonynak. Az isteni Vőlegénynek pedig tulajdonságai elsősorban az, hogy Ő van (vö. Kiv 3, 14), Ő a lét *teljessége* (vö. Ef 1, 10). Neki mondhatjuk el igazán: „Úgy örülök, hogy vagy!”

A lélek-menyasszony továbbá élvezni fogja isteni Ura tulajdonságainak ismeretét is. Megismeri, hogy Ő igazságos, tehát a jókat megjutalmazza. **A lélek-menyasszony minden eddigi vállalkozásának a gyümölcsét látja beérlelődni, amikor isteni Urára tekint. Isten megadja a jutalmat annak a léleknek, aki nem kímélte önmagát, nem sajnálta a fáradságot azért, hogy egyre inkább Isten növekedjék az ő életében, emberi természete pedig egyre kisebb legyen** (vö. Jn 3, 30).

Amikor a lélek-menyasszony Isten irgalmára tekint, akkor az az isteni tulajdonság lenyűgözi a szívét. Ahogyan Alacoque **Szent Margitnak** Jézus szíve irgalma, vagy **Szent Fausztina nővérnek** Jézus irgalmas szeretete betöltötte az életét, és ezt másokkal is meg akarta osztani; úgy a lélek-menyasszony is amikor megismeri Isten irgalmát, akkor

– egyrészt megállapítja: „De jó, Uram, hogy nekem is irgalmaztál”,

– másrészt pedig azt kéri: „Irgalmazz, Uram, a Te népednek! Irgalmazz, Uram, a mi gyermekeinknek! Könyörülj rajtuk, bűnösökön!”

Itt a mennyei boldogságban a lélek azt is látja, hogy Isten irgalma hogyan árad el az emberek lelkébe, hogyan alakítja át az emberek szívét, hogy immár ne önmaguknak éljenek, hanem annak az Istennek, Aki irgalmas szeretetével megtisztította őket a bűn szennytől, irgalmasságával megajándékozta őket az isteni Élettel.

A lélek-menyasszony egyre tovább hatol be isteni Jegyesének ismeretébe. Látni fogja az Ő bölcsességét. Már ezen a földön is rájövünk arra, hogy **mindig Istennek van igaza, Ő tudja jobban, hogy mi válik az üdvösségünkre.**

A nem okos ember olyat tesz, ami nem az üdvösségét szolgálja. A bölcs ember azokat az eszközöket választja, amelyek az üdvösséget munkálják benne, vagyis hogy Isten uralkodjék el benne. Istennek a bölcsessége pedig arra irányul, hogy az emberek lelke számára közölje mindazt, ami az üdvösség, Aki az üdvösség, vagyis Önmagát.

Az ember a mennyországban már nem tesz mást, mint befogadja Istennek ezeket a bölcs döntéseit. A választott lélek – aki a lelki házasság imaszakaszában van – a mennyei hazában pedig a lelki házasság állapotában él, **boldogan ráhagyatkozik isteni Ura bölcsességére.** Akármilyen mélységekből vezet, akármilyen ismeretlen utak tárulnak fel a mennyei boldogságban a lélek-menyasszony előtt, de **már teljes bizalommal engedi, hogy Isten bölcsessége vezesse őt. Isteni Urára teljesen rá van hangolódva.** Ugyanígy lehet felfedezni azt, hogy a lélek-menyasszony a mennyei hazában megismeri Isten végtelen hatalmát.

– Nemcsak azt, hogy a világmindenséget, a fizikai világot hogyan teremtette meg,

– nemcsak azt, hogy az ő emberi testét-lelkét milyen harmonikus egységnek alkotta, hanem Isten hatalmas Létét, Tudását és Szeretetét is.

A lélek-menyasszony tehát részesedik Isten hatalmában. Az üdvözült szentek szüntelenül a mennybe felvett Boldogságos Szűzanyával együtt közbenjárnak ezért a világot. Isten akaratának a teljességét szolgálják, hogy Isten hatalma megvalósuljon a teremtett világban.

Micsoda kitüntetés ez a lélek számára, aki fenntartás nélkül átadta már magát isteni Urának.

Isteni Ura őbenne is, őáltala is, vele is szereti, vagyis üdvözíteni akarja ezt a világot!

Isten szeretete az, amely leginkább megilleti a lélek-menyasszonyt. Abban a *szeretet-áradatban*, Aki az *Isten* (vö. 1 Jn 4, 8), amellyel a Szentháromság Személyei egymás felé irányulnak, tehát **a teremtő, megváltó és megszentelő Isten az emberek felé irányul**, a kiválasztott lélek-menyasszony is részesülhet.

A mennyei boldogságban ez külön gyönyörűség lesz **a Bárány hitvese** számára, hogy ő **Istennel egy a szeretésben. Isten szeretetével egyesülhet.** Ez az isteni szeretettel való egyesülés az, amelyet a második isteni Személy az Ő megtestesülésekor megvalósított Jézus emberségével kapcsolatban. Jézus, mint ember annyira szereti a második isteni Személyt, hogy az Ő emberi személyiségével beleolvad a második isteni Személybe. Megmarad Jézus embernek, Aki valóságos ember, tehát imádja a Mennyei Atyát, szereti a testvéreit, Aki ugyanúgy növekszik, *gyarapszik korban, kedvességben, bölcsességben* (Lk 2, 52) Isten előtt, mint a többi ember, de ugyanakkor a második isteni Személy átjárja, lefoglalja Jézus emberi személyiségét. Ezért tehát az Egyház nem véletlenül tanítja: **Krisztusban egy isteni Személy van két természetben**, az isteni és az emberi természetben, vagy más szóval **Isten Krisztusban egyesült legjobban az emberrel.** Vagy ugyanaz megfogalmazható így is: **az ember Krisztusban egyesült legjobban az Istennel.** Ezért azután számunkra is ez a mennyei minta. Isten kész a mi ember voltunkat is egyre inkább lefoglalni, betölteni Önmagával. Illetve a mi részünkről **a feladat: egyre jobban odaajándékozunk magunkat Isten szeretetének!**

A mennyei boldogság sem egy statikus boldogság kép lesz, hogy feltesszük a szoba falára az esküvői felvételt, amikor a menyasszony és a vőlegény házasságot kötöttek, azt a pillanatot újra meg újra átélhessék; hanem **a mennyei boldogság az olyan, mint a jó házasság folyamata itt a földi életben.** A lélek-menyasszony és az isteni Úr **állandóan tudnak az egymás ajándékozás örömeiben részesedni. Újra meg újra megélik a kölcsönös önátadás gyönyörűségét.** Ez akkora gyönyörűség, hogy Keresztes Szent János figyelmeztet: „Ebben annyi titok és csoda van, hogy még a szent egyháztanítók és a szentéletű emberek sem tudják elmondani. Mennyei dolgokat nem lehet a földi szavakkal kidagogni.” *Szent Pál apostol is, amikor a harmadik égig ragadtatik, akkor olyan titokzatos szavakat hall, amelyeket ember nem mondhat el* (2 Kor 12, 2. 4), de belül tudta. **Szent Pál apostol egész létét átváltoztatta, átalakította az a tudás, amelyet Istentől kapott, amikor ezt a mennyei boldogságot megélhette. Az Istennel való végleges összekötöttség – amelyet a lelki házasság imaállapotában kapunk – az embert egészen átalakítja. Már nem a magamé vagyok, hanem az én isteni Jegyesém!** Az isteni Jegyes is azt mondja: „Én neked ajándékozom magamat, kicsi választottam!” Itt már a lélek-menyasszony **nem bánja, hogy** a testi-lelki éjszaka, tehát **a külső és a belső szenvedés sűrű sötétségén át kellett mennie, mert már valami olyat tudott meg Istenről, amit emberi erővel nem lehet elérni.**

Csak akkor birtokolhatja ezt az ismeretet, amikor Isten neki ajándékozza. Krisztus titkainak az ismerete pedig arra segít, hogy az ember magát az Istenembert ismerje meg, és a Fiúban megismerhesse az Atyát is, meg a Szentlelket is. Ez a ismeret olyan mélységes, hogy azt csak a mennyei hazában foghatjuk fel.

Amikor Mózes azt kérte Istentől: Mutassa meg neki az Ő dicsőségét, akkor Isten egy barlangba rejtette el Mózesnek, s így Isten ismereteinek a mélységeibe való behatolás is azt eredményezi a számunkra, hogy Isten megkíméli az életünket. Nem veszi el, hanem kibontakoztatja, hogy az örök életben egyre jobban láthassuk az Ő isteni dicsőségét.

A földi életben is vannak olyan ismeretek, amelyeknek birtoklása örömmel tölti el az embert. Egy banális példa: Hogyha az ember megtudja, hogy az az öt szám – amelyet megtett a

lottó szelvényen – került kihúzásra, milyen gazdag lett. Örül annak az ismeretnek. Sokkal inkább **azt az ismeretet kell nekünk örvendezve konstatálnunk, hogy kezdjük tudni, hogy ki az Isten.** Az örökkévalóságban pedig egyre jobban tudja a lélek Istennek ezt a mélységes valóságát. Ez az ismeret boldoggá teszi. Minél inkább belehatol az isteni tudásba, annál inkább mintegy **megrészegül a lélek, mámorossá lesz. Isten átjárja az Ő mivoltával a választott lelket a mennyei boldogságban.** A bor-mámoros ember sokszor nem tudja magáról, hogy mit tesz, cselekszik, vagy mond vagy mulaszt. Az Isten szeretetétől megmámorosodott ember pedig **egyre többet tud meg Istenének a szépségéből, szeretetéből, gyönyörűségéből.**

Az isteni Jegyes megadja azt a lelki ajándékot, hogy a lélek-menyasszony beléphet Isten tudásának a mélységébe. Keresztes Szent János úgy magyarázza ezt a belépést, hogy együtt lépnek be, tehát a lélek-menyasszony, és az isteni Kedves. Itt a lelki házasságnak olyan állapotáról van szó, amely fokozatban Isten és a lélek már teljesen egyesülve vannak. ..Tehát **a lélek-menyasszony már semmit sem tesz Isten nélkül, illetve isteni Ura is együtt létezik, gondolkodik és szeretettel cselekszik az Ő kis választottjával.**

Keresztes Szent János azt mondja: ott át fogunk alakulni, tudniillik én, az ember tehozzád, Istenhez fogok alakulni, hasonulni ezen gyönyörűséges ismereteknek a szeretetében. Az Istennel való egyesülésnek talán legszebb kifejezését adja Keresztes Szent János, amikor azt mondja: **A lélek-menyasszony a legfölségesebb és legtökéletesebb módon átalakul Isten iránti szeretetté.** Az emberben ezen imaállapot szakaszában már **nem marad más, mint szeretet Isten iránt.** Ez a szeretet ugyanis abból az ismeretből ered, amelyet a szentháromságos egy Isten ad az Ő kicsiny választottjának. Mivel pedig az ismeretek egyre fokozódnak, a többlet ismeret többlet szeretetet eredményez, többlet gyönyörűséget, többlet szellemi élvezetet. Az ember szava megint elakad, nem tudja kimondani azt a gyönyörűséget, amelyet Isten ajándékoz neki.

Együtt ízlelik meg – Keresztes Szent János szavai szerint – a gránátalma mustját, a lélek-menyasszony és az isteni Jegyes. Itt azzal a lelket részegítő italról van szó, amit a gránátalma magjából, terméséből préselnek. Akkor ez nem más, mint Isten egész mivoltának, összes tulajdonságának, összes cselekedetének, egész nagyságának a lélekbe özönléséről. Itt a szeretet egységesüléséről van szó. **A lélek élvezete és gyönyörűsége az, hogy én magát Istent óhajtom magamba!** Isten az, Aki megajándékozta önmagával a kiválasztott lelket. A lélek gyönyörűsége, hogy Istent ihatja magába, illetve ő saját kicsiny emberi létét felajánlhatja Istennek: „Igyál magadba engem, Uram!” A jegyes átadja magát az isteni Vőlegénynek, az isteni Vőlegény pedig részesíti a kis választott menyasszonyt az Ő isteni mivoltának ízlelésében, élvezetében. A mennyei egyesülés imaállapotában **mindketten részesülnek az élvezetben,** amelyet a Lélekisten ad a kiválasztott léleknek, illetve az ember önátadása adhat Istennek.

Befejezésül a 93. számú éneket imádkozzuk:

*Szent az Isten, magasztaljuk, s áldjuk egyre Szent Fiát,
Aki nekünk megnyitotta mennyországnak kapuját!
Minden áldás és dicséret Téged illet, Mesterünk,
Légy vezérünk, légy jutalmunk, melyet egykor elnyerünk!*